

KvægInfo – Januar 2023

Indhold

- **Aktuelt**
 - Kursus i foderkontroller
 - SAGRO arrangement - belysning i stalden
- **Smittebeskyttelse**
 - Undgå smitte under gyllehåndtering
- **Aktuelt i stalden**
 - Type 2 korrektion
 - Hvad er den optimale proteinforsyning i laktation?
- **Foderpriser**
 - Januar 2023
- **Kontakt**
 - Kvægrådgivere hos SAGRO

AKTUELT

Kursus i foderkontroller

Af SAGRO Kvæg

Lær at lave egne foderkontroller i DMS!

Hvis dette er noget for dig eller en af dine ansatte, så klik her.

Sidste tilmelding er den 17. februar - skriv til lkr@oerd.dk eller ring på tlf. 76 60 24 61

SAGRO arrangement – belysning i stalden

Af SAGRO Kvæg

Fokus på lys i kvægstalden!

SAGRO Kvæg og Byggeri & Teknik inviterer til dags arrangement fredag den 10. februar kl. 10.30 - 12.30 v. Mogens Hosbond Toft, Gårdevej 4, 6870 Ølgod.

Der vil være 3 korte indlæg fra hhv. SAGRO Kvæg, Byggeri & Teknik, samt RN Solutions

Lyder det interessant så klik her og tilmeld dig. Eller ring til tlf. 70 21 20 40

SAGRO Kvæg og Byggeri & Teknik afholder et arrangement omkring belysning i kvægstalde. Desuden deltager lys-firmaet RN Solutions med demonstration af forskellige muligheder.

Fredag den 10. februar kl. 10.30 - 12.30
hos Mogens Hosbond Toft, Gårdevej 4, 6870 Ølgod

Mulighed for
vurderet af
mobiltelefon
anvendes til
lux-måling hje
selv. I kan evt.
downloade et
"lux light meter
eller lign

SMITTEBESKYTTELSE

Undgå smitte under gyllehåndtering

Af SAGRO Kvægrådgiver Marianne Seekjær

4 gode råd om smittebeskyttelse ved gyllekørsel

Med fire enkle forholdsregler kan du undgå at sprede smitte rundt i besætningen og videre til andre kvægbesætninger, når du eller maskinstationen bringer gylle ud.

Gyllesæsonen nærmer sig. Og så er det med at huske, at gylle kan indeholde sygdomsfremkaldende smitstoffer, der kan udgøre en risiko for besætningens dyr.

Derfor er det vigtigt, at du tager nogle forholdsregler, så du ikke risikerer at sprede smitte rundt i besætningen eller rundt til andre besætninger.

Hvis du følger disse fire punkter, er din besætning godt rustet mod smitte i gyllesæsonen.

1. Fastlæg kørselsruter ved gyllekørsel

Start med at danne dig et overblik over, hvilke kørselsruter, der benyttes i besætningen. Aftal med maskinstationen og/eller traktorføreren, hvilke ruter gyllevognen må køre.

Undlad at bruge de samme kørselsveje, som fodervognen benytter og hold afstand til foderet. Der er ikke lang vej for smitten ind til foderbordet og dyrene via foderet eller hjulene på fodervognen.

Sørg også for at holde afstand til stalde og dyr under kørslen – det gælder også kalve, der går ude i hytter eller i kalvevogne.

2. Undgå spild ved gyllekørsel

Undgå spild ved påfyldning af gylle og under kørsel. Hvis du spilder gylle, er der risiko for, at andre køretøjer kører henover og spreder smitte rundt. Hvis uheldet alligevel er ude, så sørg for at have en procedure for, hvordan du vil håndtere spild.

3. Stil krav til maskinstationen om rent udstyr ved gyllekørsel

Der er ikke kun risiko for at sprede smitte internt på ejendommen, men også mellem ejendomme via gylleforurenede køretøjer og udstyr. Derfor bør du derfor stille krav til maskinstationen om at komme med rent og desinficeret udstyr.

Hvis gyllevognen efter brug vaskes og desinficeres på ejendommen, skal vaskepladsen være placeret et sted, hvor vaskevandet ikke kan ende i foderet eller i nærheden af dyr.

Vær også opmærksom på, at små dråber, der opstår under vask, heller ikke må kunne drive ind over foder eller dyr, da de er en meget effektiv smittespredning.

4. Oplys maskinstation om status ved offentligt tilsyn før gyllekørsel

Hvis besætningen er underlagt offentligt tilsyn, fx hvis den er i salmonellaniveau 2, gælder der særlige regler. Her skal håndtering af gylle foregå efter Fødevarestyrelsens anvisninger. Landmanden er forpligtet til at oplyse maskinstationen om sin status.

Se også filmen Spred gylle med omtanke – gode råd ved kørsel med kvæggylle på SEGES TV.

AKTUELT I STALDEN

Type 2 korrektion

Af SAGRO Kvægrådgiver Mads Nielsen

Er det nu du skal have kigget nærmere på muligheden for Type 2 – korrektion.

Hvis jeres bedrift allerede nu skal afsætte gylle til andre pga. for høj N og/eller P-produktion så er det oplagt at få set nærmere på om fodringen reelt set resulterer i en lavere udledning end normen.

Særligt vil en høj energiudnyttelse, lavt protein niveau i fodringen eller relativ lav andel af raps i rationen være udslagsgivende for om en Type 2 korrektion kan anvendes.

Den dokumentation som skal til er én foderopgørelse for 12 mdr. hvor grundlaget mindst er 4 foderkontroller. Det kan være for alle dyregrupper, hvilket de færreste har. Eller blot for kørerne inkl. goldkør. Dette vil en del allerede kunne gøre, hvis der jævnligt laves foderkontroller. Har man læssedata fra fuldfoderblanderen kan det danne et godt grundlag for disse 4 foderkontroller.

I DMS findes en udskrift som beregner N og P pr kg tørstof og disse tal kan din planteavlserådgiver herefter taste ind i Mark-online. Er dette niveau under normen er der mulighed for at få nedskrevet produktionen så der ikke skal afsættes gylle og/eller der bliver mulighed for indkøb af mere fosfor til gødsning.

Er du i tvivl om, hvorvidt dette er aktuelt for din bedrift, så kontakt både din planteavlserådgiver og kvægrådgiver. Er data fyldestgørende, så kan du udnytte korrektionen i den kommende gødningssæson.

Hvis datagrundlaget ikke er tilstrækkeligt på nuværende tidspunkt, men der er basis for en korrektion. Så kan vi hjælpe med foderkontroller fremadrettet og på den måde have den nødvendige dokumentation på plads til 2024.

Det har hidtil ikke været udbredt at få beregnet korrektionen, men der er eksempler på, at det kan have stor betydning for den enkelte ejendom.

a) en besætning på 170 årskøer, hvor et lavt protein indhold i rationerne, og en lav andel raps gav anledning til 15 hektar mindre udbringningsareal.

b) en bedrift med 450 årskøer, hvor mængden af fosfor og kvælstof fra kørerne blev nedsat med ca. 10 %, resulterede i reduceret afsætning af gylle på ca. 1.350 tons og stadig mulighed for køb af startgødning til majs.

Det kan have stor økonomisk værdi at kunne udnytte egen gylle og at kunne gødske tilstrækkeligt med startgødning i majs, således at udbyttet og proteinprocent i afgrøderne øges.

Hvad er den optimale proteinforsyning i laktation?

Af SAGRO Kvægrådgiver Niels Clement Justesen

Forsøg fra Universitetet i Wisconsin tyder på at der er et forskelligt protein-optimum i foderrationen gennem laktationen for Holstein køer.

64 ældre køer blev inddelt i 4 grupper alt efter dage i laktationen; 86 (tidlig laktation), 119 (midt-tidlig laktation), 167 (midt-sen laktation) og 239 (sen laktation). Indenfor hver gruppe, blev de 16 køer tilfældigt fordelt på ét af 4 protein niveauer på henholdsvis 13,6; 15,2; 16,7 og 18,3%. Flere studier har tidligere vist at et optimalt protein niveau ligger omkring 16,5 %, men ikke om det også var gældende i hele laktationen.

Køerne i forsøget blev fodret med lucerneensilage, majsensilage, kernemajs, majsmel, sojaskrå- produkter, sojaskaller og rapsskrå. Rationerne blev tilpasset de forskellige proteinniveauer ved at ændre på tilskudsfoderet og fastholde grovfoderet i samme forhold. I tabellen nedenfor ses den målte gennemsnitsydelse per ko per dag, samt den målte gennemsnitsydelse per kg ts på de 4 forskellige protein niveauer.

Protein (%)	13,6	15,2	16,7	18,3
FPKM kg/dag (ydelse)	37,1	38,4	41,8	39,5
FPKM/kg ts (effektivitet)	1,32	1,33	1,36	1,31

FPKM: fedt og protein korrigeret mælk; kg ts: kilo tørstof

Som det ses af tabellen responderede køerne med den højeste ydelse på 16,7 % råprotein i foderrationen. Samtidig ses det, at både ydelsen og effektiviteten falder på hhv. det lave og høje protein niveau. Yderligere konkluderedes, at i tidlig laktation vil et protein niveau på 16,3-17,4 % protein være optimalt til at opretholde en top ydelse på 44,6 kg FPKM pr. ko pr. dag, mens det optimale protein niveau falder til 15,7 -17,1 % sidst i laktationen hvor ydelsen lå på 31,6 kg FPKM pr. ko pr. dag. Sidst i laktationen var der en direkte negativ effekt ved at tildele det høje protein niveau

Da der i forsøget blev vist et noget forskelligt optimalt protein niveau gennem laktationen er det måske en mulighed for at tilpasse og øge køernes totale proteinudnyttelse. Fra et nyere Engelsk forsøg med Holstein køer ses, at køer hen i laktationen (151 – 305 dage) kan opretholde mælkeproduktionen med 14,4 % protein/kg ts. Forsøget viste også at et lavere indhold af råprotein i rationen betød at udskillelsen af N flyttede fra urin til fæces, hvilket er en fordel for ammoniak-emissionen.

Forsøgene indikerer at der er flere muligheder for at arbejde med proteinforsyningen hjemme på bedrifterne. Endvidere at meget protein ikke nødvendigvis er en fordel for den højtydende ko.

FODERPRISER

Januar 2023

Af SAGRO Kvægrådgiver Bendt Bendtsen

23/01-2023. Mineral er pallepris

Fodermiddel	Pris	Bemærkninger
Kraftfoder 20% protein 14 tons tip	292 kr.	
Kraftfoder 27% protein, 14 tons tip	350 kr.	

Kraftfoder 33% protein 14 tons tip	373 kr.	8% fedt
Rapskager, 36 tons tippet	328 kr.	Dagspris
Rapsskrå, 36 tons tippet	301 kr.	Termin feb.
NON GM Sojaskrå tippet	515 kr.	Termin feb.
Byg, 12 tons tippet	214 kr.	
Hvede, 12 tons tippet	221 kr.	
Rug, 12 tons tippet	205 kr.	
Fint formalet majs, 36 tons	258 kr.	
Småkalvefoder	525 kr.	25 kg/sæk/pallepris
Kalveblanding 17% protein, 15 tons	288 kr.	
Lipitec Bovi LM fedt	1095 kr.	278 FEN/100 kg
Fodersalt	126 kr.	
Kautisk soda	2208 kr.	
Magnesium clorid	736 kr.	Forsuring i close-up
Foderurea 46%	1200 kr.	Kræver HACCP
80/20 urea	1113 kr.	uden HACCP
Type 1 Mineral basis mikro	440 kr.	
Type 3 Mineral basis kridt	260 kr.	
Mineral goldkøer	920 – 1500 kr.	100 gr/ko

KONTAKT

Kvægrådgivere hos SAGRO

[Klik her](#)